

ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Puumalan kunnan tarkastuslautakunta

Kuva Anne Kietäväinen

Sisällys

1	Puheenjohtajan katsaus.....	2
2	Tarkastuslautakunta.....	3
2.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
2.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	3
2.3	Tilintarkastaja	4
2.4	Sidonnaisuuksien valvonta	4
2.5	Arvioinnin toteuttaminen.....	4
3	Vuoden 2020 arviointikertomuksen käsittely, toimenpiteet ja kommentit.....	5
4	Tavoitteiden toteutumisen arviointi vuonna 2021	5
4.1	Puumalan kunnan strategia	5
4.1.1	Painopiste: Saimaa	6
4.1.2	Painopiste: Yrittäjyys.....	6
4.1.3	Painopiste: Lapsiperheet.....	7
4.1.4	Painopiste: Hyvinvointi	7
4.1.5	Painopiste: Laatuasuminen	8
4.2	Opetuspalvelut	8
4.3	Varhaiskasvatus.....	8
4.4	Nuoriso- ja liikuntapalvelut	8
4.5	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	8
4.6	Aikuiskoulutus	9
4.7	Henkilöstö.....	9
4.8	Talous	9
4.9	Kokonaisarvio valtuustokaudesta	9
5	Yhteenveto.....	10

1 Puheenjohtajan katsaus

Uusi tarkastuslautakunta aloitti toimintansa 1.8.2021 ja samalla tarkastuslautakunnan kokoonpanoon tuli muutoksia, Pirkko Ihanamäen ja Sakari Niemen jatkaessa uuden tarkastuslautakunnan jäseninä. Vetovastuun siirto uudelle kokoonpanolle keskellä vuotta olisikin tuonut omat haasteensa, erityisesti mitä alkuvuonna tehtiin ja miten vuoden 2021 tarkastusraportti laaditaan? Nyt vaihdosta selvittiin sisäisillä keskusteluilla.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointiperusteiksi otettiin Puumalan kunnan strategia 2025 ja miten se on lautakunnan mielestä arviointivuotena edennyt, talousarvion toteutumista unohtamatta.

Kiitän tarkastuslautakunnan jäseniä ja sihteeriä, kuultuja työntekijöitä, virkahenkilöstöä ja valtuutettuja hyvästä yhteistyöstä ja hyvin menneestä vuodesta 2021.

Jaakko Kunttonen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2 Tarkastuslautakunta

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kuntalain lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävistä määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaan:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2021 olivat:

- opetuspalvelut
- varhaiskasvatus
- nuoriso- ja liikuntapalvelut
- kirjasto- ja kulttuuripalvelut
- aikuiskoulutus

2.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Valtuusto on valinnut 16.8.2021 (25 §) tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Valtuustokauden 2017–2021 tarkastuslautakunta piti valtuustokauden viimeisen kokouksensa 27.5.2021.

Tarkastuslautakunta on toiminut 31.7.2021 saakka kokoonpanossa:

Varsinaiset jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
Irja Piskonen, pj	Annukka Närhi
Olavi Kietäväinen, vpj	Kaija Hannula
Pirkko Ihanamäki	Riitta Söderström
Sakari Niemi	Niklas Lindgren
Urpo Virtanen	Esko Mikkola

Sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut asuntosihteeri Leena Torvinen.

Tarkastuslautakunta on toiminut 1.8.2021 alkaen kokoonpanossa:

Varsinaiset jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
Jaakko Kuntonen, pj	Pentti Lautala
Mari Granfelt, vpj	Eine Savolainen
Pirkko Ihanamäki	Riitta Söderström
Sakari Niemi	Sirpa Lasaroff
Samu Virtanen	Eero Luukkonen

Sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut hallintoasiantuntija Mervi Kelloniitty.

2.3 Tilintarkastaja

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimi tilikaudella 2021 Mikkelin Tilintarkastus Oy, päävastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Mika Mikkonen.

Tarkastuslautakunta seurasi tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Tilintarkastaja esitteli lautakunnalle tarkastussuunnitelmansa ja raportoi tarkastuslautakunnalle tilikautta 2021 koskevista asioista.

2.4 Sidonnaisuuksien valvonta

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valvoa luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Lautakunta käsitteli ja saattoi valtuustolle tiedoksi tilikaudella 2021 sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

2.5 Arvioinnin toteuttaminen

Arviointia suorittaessaan lautakunta on perehtynyt talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan, vuosikolmannesraportteihin, henkilöstöraporttiin ja tilinpäätökseen. Lautakunnan käytössä ovat olleet myös kunnanhallituksen ja valtuuston esityslistat ja pöytäkirjajäljennökset sekä lautakuntien pöytäkirjajäljennökset.

Tutustumiskäynnit ja kuultavat viran- ja toimenhaltijat:

- työnjohtaja Keijo Montonen
- kunnanjohtaja Matias Hildén
- yhtenäiskoulun rehtori Anniriikka Leskinen
- tekninen johtaja Kimmo Hagman
- elinkeinokehittäjä Heikki Pietarinen
- kunnanjohtaja Niina Kuuva
- vapaa-aikasihteeri Virpi Tuovinen
- liikunnanohjaaja Sanna Pölönen
- nuorisoyrityskehittäjä, työllisyyskoordinaattori Tuija Valkeapää
- vierailu päiväkodilla, päiväkodin johtaja Tuula Nuotio

3 Vuoden 2020 arviointikertomuksen käsittely, toimenpiteet ja kommentit

Tarkastuslautakunta tutustui kunnanhallituksen antamaan vastineeseen koskien tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa pyydettyjä lisäselvityksiä.

Tarkastuslautakunta totesi kunnanhallituksen paneutuneen vastineiden antamiseen ja saaneensa riittävät vastaukset esittämiinsä kysymyksiin.

4 Tavoitteiden toteutumisen arviointi vuonna 2021

4.1 Puumalan kunnan strategia

Kuntalain mukaan kuntien tulee määritellä strategioiden arviointi ja seuranta. Puumalan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 23.4.2018 kuntastrategian vuosille 2018-2025.

”Saaristokunta Puumala 2025 on uuden työn ja rohkeiden ratkaisujen kunta, joka on hyvinvoivien ihmisten koti Saimaalla”.

Tarkastuslautakunta pohjaa arviointinsa Puumalan kunnan strategiaan 2025, mutta toteaa, että jatkoa pitää alkaa valmistella.

4.1.1 Painopiste: Saimaa

Painopistettä koskevat tavoitteet:

- Satama-alueen palvelutyyli ja -kulttuuri tunnetaan ensiluokkaisuudestaan.
- Pistohiekalle rakentuu alueen erityispiirteitä kunnioittavaa hyvinvointimatkailua.
- Saimaa Geopark tunnetaan kansainvälisenä matkailualueena, johon alueen yritykset ovat toimintoiheen kiinnittyneet.
- Matkailuyritysten palvelut ovat käyttäjälähtöisiä.
- Puumalassa on veteen tai vesiteknologiaan pohjautuvaa yritystoimintaa.

Tarkastuslautakunnan kommentit:

Vierasvenesataman viihtyvyyteen ja vetovoimaisuuteen on kiinnitetty ja kiinnitetään edelleen huomiota (satama- ja keskustasuunnitelma).

Pistohiekan alueen rakennustyöt on aloitettu tiestön, vesi- ja viemärointien sekä kuitujen putkitusten osalta. Sovittu caravan -toiminnan periaatteet yhdessä Metsähallituksen ja alueelle rakentavan tahon kanssa.

Saimaa Geopark on edennyt strategian mukaisesti.

Puumalassa ei ole vesiteknologiaan pohjautuvaa yritystoimintaa. Ottaen huomioon Puumalan sijainnin Saimaalla, tätä olisi syytä ryhtyä kehittämään.

4.1.2 Painopiste: Yrittäjyys

Painopistettä koskevat tavoitteet:

- Kunta on vahva kumppani yritysten perustamisen, kasvun ja liiketoiminnan tukemisessa.
- Suomen kauneimmat etätyömaisemat ja toimivat etätyöolosuhteet.
- Matkailijat ja yritystoimijat hyödyntävät Saimaata, syväväylää ja meriyhteyttä.
- Uudet, eri toimialojen yritykset sijoittavat merkittävästi Puumalaan.
- Sukupolven- ja omistajavaihdokset toteutuvat mutkattomasti.

Tarkastuslautakunnan kommentit:

Painopistealueet ovat kehittyneet pääosin myönteisesti. Uusia yrityksiä on tullut eri toimialoille, mutta selvää kuvaa niiden määrästä ei ole. Yrityksiä on myös lopettanut toimintansa.

Sukupolven- ja omistajavaihdosten toteutuminen näyttää vaikealta. Olisiko kunnan mahdollista tukea yrityksiä ko tilanteissa (esim elinkeinokehittäjä)?

4.1.3 Painopiste: Lapsiperheet

Painopistettä koskevat tavoitteet:

- Lapsiystävällinen sujuvan arjen asuinpaikka.
- Lapset, nuoret ja perheet osallistuvat aidosti palvelujen kehittämiseen.
- Toiselle asteelle siirtyvää nuorta ja hänen perhettään tuetaan.
- Perusopetus on laadukasta ja yrittäjyyteen kannustavaa.

Tarkastuslautakunnan kommentit:

Toiselle asteelle siirtyvät nuoret eivät ole tasavertaisia valitessaan opintopolkua. Osalla ammattiopistossa opiskelevilla on mahdollisuus maksuttomaan asumiseen ja ruokailuun asuntolassa, mutta lukiossa opiskelevat joutuvat kustantamaan asumisen itse. Onko kunnalla mahdollisuutta vaikuttaa tähän asiaan?

Perusopetuksen laatua voidaan pitää hyvänä ottaen huomioon, että kaikki peruskoulun päättäneet ovat päässeet haluamiinsa opiskelupaikkoihin.

Yrittäjyyskasvatus on huomioitu hyvin perusopetuksessa.

4.1.4 Painopiste: Hyvinvointi

Painopistettä koskevat tavoitteet:

- Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen
- Kuntalaiset ja monipaikkaiset osallistuvat kunnan palvelujen suunnitteluun.
- Kiusaamiseen puututaan välittömästi.
- Puumala tunnetaan erinomaisesta asiakaspalvelusta.
- Puumalassa on laadukkaat ja monipuoliset hyvinvointipalvelut.

Tarkastuslautakunnan kommentit:

Kyselyjä on tehty paljon, mutta tuloksia kyselyistä ei löydy.

Mitä tuloksia kyselyt ovat antaneet?
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely luokille 5-9

- Hyvinvointikysely luokille 0-9

- Asiakastyytyväisyyskysely sekä laadun arviointikysely apip-toiminnan huoltajille ja lapsille

4.1.5 Painopiste: Laatuasuminen

Painopistettä koskevat tavoitteet:

- Lupa- ja kaavoitusasiat hoituvat nopeasti ja sujuvasti.
- Ainutlaatuiset tontit houkuttelevat uusia asukkaita.
- Asuin- ja toimintaympäristöt ovat turvallisia, terveitä ja yhteisöllisiä.
- Esteetön koti on helposti saatavilla.
- Laadukkaat peruspalvelut ovat lähellä.

Tarkastuslautakunnan kommentit:

Miten Puumala kodiksi -projekti on käynnistynyt? Onko tyhjiä omakotitalojen vuokratyökaluun saattamista tuettu? Miten vapaa-ajan asuntojen muutokset vakinaisiksi asunnoiksi on edistynyt? Miten saataisiin lisää vakituiseen asumiseen tarkoitettuja rantatontteja?

Esteettömyyteen olisi panostettava enemmän.

Laadukkaiden peruspalveluiden tarjoamisessa tasavertaisuuteen tulisi kiinnittää jatkossakin huomiota, esim. asiointikyydit ja digitaaliset palvelut.

4.2 Opetuspalvelut

Koronarajoituksista huolimatta toiminnan ja talouden toteuma on mennyt suunnitelman mukaisesti

4.3 Varhaiskasvatus

Huomioon ottaen lasten määrän vaihtelut, on palvelut kuitenkin pystytty tuottamaan kattavasti. Varhaiskasvatuksen maksuttomuudesta on ollut selvästi hyötyä lapsiperheiden saamiseksi kuntaan. Puumala sai UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen syksyllä 2021.

4.4 Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Koronapandemiasta huolimatta nuoriso- ja liikuntapalvelut pystyttiin osittain toteuttamaan etänä. Erilaisilla hankkeilla on pystytty tukemaan kuntalaisten hyvinvointia.

4.5 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Huolimatta koronapandemian vuoksi karsituista tapahtumista, on niitä kuitenkin pystytty toteuttamaan lähes suunnitelmien mukaisesti.

4.6 Aikuiskoulutus

Miten miesten osallistumista järjestettävälle kurssille voisi lisätä? Kurseja toteutettiin myös etäyhteyksillä hyvällä menestyksellä.

4.7 Henkilöstö

Henkilöstön eläköityessä on tarkasteltava tarkoin tehtävän tarpeellisuutta jatkossa.

Kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 12.8.2019 erillisen kuntastrategian toimeenpano-ohjelman laatimisesta tekniselle toimialalle vuoden 2020 aikana. Missä vaiheessa valmistelu on?

4.8 Talous

Koronapandemiasta huolimatta tai ehkä osittain siitä johtuen Puumalan talous on hyvässä kunnossa. Myös ESSOTE:n loppulasku oli positiivisesti myönteinen. Puumalassa velkaa on 47 euroa per asukas ja tuloslaskelma oli arviointivuonna 1,57 miljoonaa euroa ylijäämäinen, joten kunta on käytännössä velaton.

Kunnan kirjanpito on tarkastettu Mikkelin Tilintarkastus Oy:n toimesta, vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Mika Mikkonen. Raportoinnissa ja tarkastuksessa ei ilmennyt mitään huomautettavaa ja tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kunnassa on tulossa mittavia investointeja, satama ja keskusta mukaan lukien. Investointien aikatauluttaminen ja toimenpidejärjestys on tarkkaan harkittava.

4.9 Kokonaisarvio valtuustokaudesta

Puumalassa koronatartuntojen esiintyminen arviointivuonna ei ollut kovin merkittävää, mutta pandemian mukanaan tuomat rajoitukset aiheuttivat kuitenkin muutoksia mm. kokouskäytäntöihin, jotka hoidettiin pääsääntöisesti etäyhteyksillä.

Vapaa-ajan asukkaiden etätyö yleistyi, kunnan väkiluvun kehitys oli positiivinen ja vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutokset vakituisiksi asuinrakennuksiksi lisääntyivät.

Keskustan ja sataman kehittäminen on hyvässä vauhdissa, samoin Pistohiekan mökki- ja saunamaailma suunnitelmat. Kaiken kaikkiaan, Puumalassa on ”positiivista pöhinää” ilmassa.

5 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta edellyttää, että tehdyistä kyselyistä ja selvityksistä laaditaan yhteenvedot ja jatkotoimenpiteet ja ne toimitetaan tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitusta antamaan vastineen tästä arviointikertomuksesta 30.9.2022 mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää toimialojen viranhaltijoita menneestä vuodesta. Lautakunta kiittää luottamushenkilöitä, kunnanjohtoa ja tilintarkastajaa hyvästä yhteistyöstä.

Puumalassa 1.6.2022

Jaakko Kunttonen
puheenjohtaja

Mari Granfelt
varapuheenjohtaja

Pirkko Ihanamäki
jäsen

Sakari Niemi
jäsen

Samu Virtanen
jäsen